

BIBLIJSKE LEKCIJE

Primajte moju pouku, a ne srebro, i znanje radije negoli birano zlato. Izr. 8:10

KISAČ, SRBIJA, 30. OŽUJAK, 2026.

MIHAJLO TORDAJ

RIMSKI KAPETAN

Događaj koji ćemo razmatrati u ovom članku smješten je na temelju Danilove 2. glave u četvrto carstvo, koje se zvalo Rimsko carstvo. Rimsko carstvo je okupiralo izraelski narod isto kao što je i Vavilon okupirao Medo-Persiju. Pošto su Jevreji bili neposlušni Bogu, Bog je morao da ih preda u ruke Rimljana. Bog je Izraelcima doveo Rimljane da bi oni mogli da vide svetlost koja je svetlela u Izraelu, a ta svetlost je bila Isus Hrist. Rimljani su mogli lično da vide Hrista i čuju Isusov nauk. Rimljani su što se tiče njihove religije bili pagani i mnogobošci.

Sada ćemo proučavati o jednoj temi koja se bavi rimskim kapetanom, koji je čuo za Isusa. „Kada je dovršio sve te svoje govore narodu koji ga je slušao, uđe on u Kapernaum. A nekome stotniku beše bolestan sluga, samo što nije umro, a beše mu vrlo drag.“ (Luka 7:1,2) Isus je ušao u jedan grad koji se zvao Kapernaum, a jednom rimskom kapetanu je sluga bio jako bolestan. Želeo je samo da mu sluga ozdravi. Rimljani su imali sluge prema kojima su se ponašali okrutno. Sluge su bili njihovi robovi i oni su bili kupovani ili prodavani na pijacama. Ovaj rimski kapetan je bio drugačiji. Kapetan je mnogo poštovao svoga slugu i njegovo ponašanje se razlikovalo od drugih Rimljana. Umesto da mrzi Jevreje on je prema njima pokazao ljubaznost zbog vere u Živog Boga. Ipak smatrao se nedostojnim da kao Rimljanin traži ovu molbu od Isusa. Zato je poslao jevrejske starešine da se oni u njegovo ime obrate Isusu.

„Kada je čuo za Isusa, poslao je njemu jevrejske starešine, zamolivši ga da dođe i ozdravi mu slugu.“ (Luka 7:3) Jevrejske starešine nisu voleli Rimljane ali su poštovali ovog kapetana jer je činio dobro Jevrejima. Sa istim ovim motivom su došli kod Isusa i obratili mu se za pomoć. Oni su smatrali da Isus treba da mu pomogne samo zato što je rimski kapetan pomogao Jevrejima. Bog nas upućuje da prema svima budemo milosrdni. „Budite, dakle, milosrdni kao što je i Otac vaš milosrdan.“ (Luka 6:36) Sve što činimo za druge ljude, treba da činimo ne očekujući da će nam se vratiti. „I ako pozajmljujete onima od kojih se nadate dobiti, kakvu hvalu imate? Jer i grešnici grešnicima

pozajmljuju da im se jednako vrati. Nego, volite svoje neprijatelje, i činite dobro, i pozajmljujte ne nadajući se ničemu natrag; i biće vam plata velika, i bićete deca Svevišnjega: jer je on dobar prema nezahvalnima i prema zlima.“ (Luka 6:34,35)

Bog je još dok smo bili njegovi neprijatelji, preko svoga sina oprostio i nama naše grehe. „I budite ljubazni jedni prema drugima, milosrdni, opraštajući jedni drugima, kao što je Bog zbog Hrista oprostio vama.“ (Efescima 4:32)

Rimski kapetan je čuo za Isusa i shvatio je istinu. On nije čekao da vidi da li će Jevreji prihvatiti Isusa, iako je govorio da je njihov mesija. Odlučio je da zatraži pomoć od njega. On se odazvao svetlosti koja obasjava svakog čoveka koji dolazi na svet, dok su Jevreji odbijali tu svetlost. „Beše to Svetlo istinito koje rasvjetljava svakog čoveka koji dolazi na svet. K svojim je došao i njegovi ga ne primiše; a svima koji ga primiše on dade moć da postanu deca Božja, onima koji veruju u njegovo ime.“ (Jovan 1:9,11,12) Rimski kapetan je poverovao u Isusovo ime i prihvatio ga za svoga spasitelja, jer je svim srcem verovao da može da pomogne njegovom slugi. „Kada oni dođoše k Isusu, usrdno ga zamoliše, rekavši da je dostojan taj da mu to učini: „Jer voli naš narod, i sinagogu nam je sagradio.““ (Luka 7:4,5) Rimski kapetan je iz nesebične ljubavi sagradio jevrejsku sinagogu. On je dopustio da Bog deluje na njegovo srce i zato je tako postupio. On je na Jevreje gledao kao na svoje bližnje, dok su Jevreji na Rimljane gledali kao na svoje neprijatelje. Oni nisu slušali Božiju zapovest, da vole čak i svoje neprijatelje.

Sećate se iz nekoliko prijašnjih proučavanja da je najveći problem kod Jevreja bio taj što su sebe gledali većima od drugih. Oni su verovali da je Bog prema njima imao veliku naklonost. Ali videli smo da je Bog milostiv svakom čoveku i da on nije pristrasan i ne gleda ko je ko. „Nema ni Jevreja ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nema ni muško ni žensko: jer svi ste vi jedan u Hristu Isusu.“ (Galatima 3:28) Bog želi svakoga da spase, zato je i dao svoga sina za sve nas. Svi možemo biti Hristovi, ako ga prihvatimo za svoga spasitelja i uzdamo se u njega. Rimski kapetan je bio učen da se klanja lažnim bogovima. Pored jevrejskog problematičnog ponašanja video je da je tu pravi i živi Bog i da je ta religija moćnija od njegove. Isus je prihvatio poziv Rimljanina jer on ne

odbacuje čoveka koji je u nevolji i koji ga svim srcem traži. On želi da svakom čoveku da mir i da ga oslobodi od terete greha i briga ovoga sveta. „Dodite k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe i učite od mene, jer ja sam krotak i ponizan u srcu, i naći ćete spokoj svojim dušama. Jer jaram je moj blag i breme je moje lako.“ (Matej 11:28-30)

Isus se uputio ka njegovoj kući, pošto ga je pratilo mnogo ljudi, išao je polako. Rimskom kapetanu je bilo javljeno da Isus stiže u njegov dom. I kapetan je poslao svoje prijatelje da Isusu prenesu poruku. „Tada Isus pođe s njima. I kada već beše nedaleko od te kuće, poslao mu stotnik prijatelje, poručivši mu: „Gospode, ne muči se; jer nisam dostojan da udeš pod moj krov.““ (Luka 7:6) Kapetan nije smatrao sebe dostojnim da Isus uđe u njegovu kuću. Uvideo je koliki je grešnik. Ali Isus nije došao samo da oslobodi čoveka od fizičke bolesti, već i od greha koji ga muči.

Dok su Jevreji sebe smatrali dostojnima i hteli da spasenje zadobiju svojim delima, ovaj kapetan se ponizio. Isus je na zanimljivom primeru objasnio duhovno stanje Jevreja poredeći ih sa farisejem iz sledeće priče: „Dva su čoveka ušla u Hram se moliti: jedan farisej, a drugi carinik. Farisej je stajao i u sebi se molio ovako: ‘Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi: izrabljivači, nepravednici, preljubnici, ili kao ovaj carinik. Postim dvaput u nedelji, dajem desetinu od svega što steknem.’ A carinik, stojeći podalje, ne htede ni oči podići prema nebu, nego se udaraše u grudi govoreći: ‘Bože, milostiv budi meni grešniku.’ Kažem vam, taj je otišao opravdan svojoj kući, a ne onaj: jer će svaki koji se uzvisuje biti ponižen; a onaj koji se ponizuje, biće uzvišen.“ (Luka 18:10-14)

Rimski kapetan je postupio kao ovaj carinik. On se ponizio kao grešnik i zato se nije smatrao dostojnim da dođe pred Isusa. Odakle ovom kapetanu ovakva poniznost, ko mu ju je dao? Na ovo pitanje nam jedino Božija reč može odgovoriti. Isus se toliko ponizio da je ostavio svoju slavu koju je imao na nebu i naklonost svetih anđela da bi došao u ovaj mračan i grehom uprljan svet. On nije brinuo za sramotu, patnju i smrt koju će podneti radi čoveka. „Koji, premda u obličju Boga, nije grabežom smatrao biti jednakim Bogu, nego se sâm toga lišio i uzeo na sebe obličje sluge i postao sličan čoveku. Našavši se u obličju čoveka,

ponizio se i postao pokoran do smrti, i to smrti na krstu.“ (Filipljanima 2:6-8)

Iako su kapetanovi prijatelji došli ispred Isusa, da mu prenesu poruku da ne dolazi, jer kapetan nije dostojan, Isus je i dalje nastavio svojim putem da dođe do njegove kuće. Koliko je samo Isusu stalo da se bori za svakog čoveka. Zato se i Borio i za ovog kapetana. On nas ne spasava zbog naših dela, već zato što je milostiv i mnogo nas voli. „**On nas je spasio, ne po delima pravednosti koja smo mi učinili, nego po svojoj milosti, kupanjem obnavljanja i obnove Duha Svetoga.“ (Titu 3:5)** Zato on želi da pokaže svoju dobrotu i silu u svakom čoveku. I niko se neće moći hvaliti svojim delima već onim šta je Isus učinio za njega ne gledajući ko je taj čovek. **Jer milošću ste spašeni po veri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po delima, da se ne bi ko hvalio. (Efescima 2:8,9)**

Kapetan se konačno odlučio sam da dođe ispred Isusa i direktno mu se obrati. On sebe nije smatrao dostojnim da mu priđe. Sotona je taj koji sprečava čoveka da priđe Isusu i da mu se obrati. On nas često podseća na našu prošlost i kako nismo dostojni da mu priđemo jer smo učinili neki greh. Međutim, Isus je i došao da spasi grešnike. Apostol Pavle pre nego što je upoznao Isusa i poverovao u njega, živeo je drugačijim životom jer je bio učen od svojih otaca kao i ovaj kapetan. Ali kada se susreo sa Isusom, poverovao je u njega kao i ovaj kapetan. „**Zahvaljujem onome koji me je osposobio, Hristu Isusu, Gospodu našem, jer me je smatrao vernim i postavio u službu koji pre bejah hulitelj, i progonitelj, i nasilnik; ali sam zadobio milosrđe, jer sam to činio u neznanju i neveri. A milost Gospoda našega vanredno je obilovala zajedno s verom i ljubavlju koja je u Hristu Isusu. Verodostojna je ova reč i vredna potpunog prihvatanja: Hrist Isus došao je na svet da spasi grešnike, od kojih sam prvi ja.“ (1. Timoteju 1:12-15)**

„**Idućeg dana ugleda Jovan Isusa gde dolazi k njemu, i reče: „Evo Jagnjeta Božjega, koji odnosi greh sveta.““ (Jovan 1:29)**

On je došao da preuzme našu krivicu i da nam njegovu pravednost, kako bi mogli hodati sa njim u novom životu. „**Jer njegovo smo delo, stvoreno u Hristu Isusu za dobra dela koja je unapred odredio Bog da u njima hodamo.“ (Efescima 2:10)**

Rimski kapetan je znao da je grešnik, ali se uzdao u Božiju milost koja prašta. Odlučio je i sam da dođe ispred Isusa i lično mu se obrati za pomoć. „**Zato se i nisam smatrao dostojnim doći k tebi: nego samo reci reč i ozdraviće sluga moj. Jer i ja sam čovek pod vlašću; imam pod sobom vojnike pa kažem jednom: ‘Idi’, i on ode, i drugom: ‘Dodi’, i on dođe, i svome sluzi: ‘Učini to’, i on to učini.“ (Luka 7:7-9)** Kapetan je znao koliku vlast ima nad rimskim vojnicima i kada im nešto naredi da će ga poslušati, jer priznaju njegovu vlast. Ali je

isto tako znao da i Isus ima vlast, ali ne kao čovek, već kao beskonačni Bog i da on ima vlast nad svim živim bićima i da njegova reč može otkloniti bolest bilo kada. Zato se i oslonio na reč i da će ta reč to i učiniti. Ta reč je bila sam Isus i svako ko se osloni na Božija obećanja oslanja se na samog Isusa. „**U početku beše Reč i Reč beše s Bogom i Reč beše Bog. On u početku beše s Bogom. Sve je po njemu postalo, i bez njega nije postalo ništa što je postalo. U njemu beše život, i život beše svetlo ljudima. I postade Reč telo i prebivaše među nama; i posmatrali smo slavu njegovu, slavu kao u jednorodnoga od Oca, punog milosti i istine.“ (Jovan 1:1-4 i 14)**

Kapetan se verom uhvatio za Isusa kao za svoga Spasitelja, a tako treba i svaki čovek bez obzira šta ga muči. On treba da se osloni na Isusa i da mu veruje. „**Kada je Isus to čuo, zadivi mu se, okrenu se mnoštvu koje ga je sledilo i reče: „Kažem vam: Ni u Izraelu ne nadoh tako veliku veru.“ (Luka 7:9)**

Isus čak ni među izraelcima koji su trebali biti svetlo svetu i privlačiti neznabožce Bogu nije našao ovakvu veru. Iako su mogli kroz čitanje proroka prepoznati mesiju, oni ga nisu prepoznali. Nisu se oslanjali na Boga i zato su skrenuli sa puta i nisu prepoznali svetlost koja je došla na svet da svetli svim ljudima. „**I kažem vam: Mnogi će doći s istoka i sa zapada i sesti za sto s Avramom, i Isakom, i Jakovom, u kraljevstvu nebeskom. Ali deca kraljevstva će biti izbačena napolje u krajnju tamu: onde će biti plač i škrgut zuba.“ I reče Isus kapetanu: „Idi; i kako si verovao, tako neka ti bude.“ I bi ozdravljen njegov sluga u taj isti sat.“ (Matej 8:11-13)** Kapetanov sluga je ozdravio u isti čas kad je kapetan poverovao, jer se on oslonio u potpunosti bez sumnje na Isusa.

Isus je sa žalošću uputio poruku Jevrejima da će mnogi neznabošci ući u carstvo Božije koji poveruju u Isusa. Iako je Bog i njima poslao Spasitelja, oni su ga odbacili. Iako su Jevreji biti Božiji narod, mi koji smo došli iz neznaboštva ne treba da se uzoholimo jer smo sada mi zamenjeni sa njima zato što smo prihvatili poziv. Mi smo nakalemljeni na njih kao što se voćka kalemi na voćku. Ali ako mi padnemo i ostanemo u tom padu, bićemo odsečeni. Iako su oni kao nacija pali, svaki pojedinac od njih, ako ne ostane u tom padu, može se vratiti Bogu i biće ponovo nakalemljen. Jer je naš Bog silan i može ih nakalemiti. „**Ne uzvisuj se nad grane. Ako se uzvisuješ, znaj da ne nosiš ti koren, nego koren tebe. Reći ćeš: „Grane su odlomljene da se ja nakalemim.“ Dobro; zbog nevere su odlomljene, a ti po veri stojiš. Ne uznosi se, nego strahuj: jer ako Bog nije poštedeo prirodne grane, pazi, jer ni tebe neće poštedeti. Posmatraj, stoga, dobrotu i strogost Božju: prema onima koji su pali strogost, a prema tebi dobrotu, ako ustraješ u njegovoj dobroti, inače ćeš i ti biti odsečen. A i oni će, ako ne ustraju u neveri, biti**

pricepljeni: jer moćan je Bog da ih opet pricepi.“ (Rimljanima 11:18-23)

Zahvalan sam Bogu što su neki, ne samo čuli reč koju propovedamo, već se i odazvali Božijem pozivu i prihvatili njegovu reč ne kao ljudsku već kao Božiju. I ona će silno delovati u svima ako se verom oslone na nju. Pročitajmo i sledeći stih koji je upućen svima nama. „**Zbog toga i mi neprestano zahvaljujemo Bogu što ste, primivši reč poruke Božje koju ste čuli od nas, prihvatili ne kao reč ljudsku, nego onakvu kakva uistinu jeste: reč Božju koja učinkovito deluje i u vama koji verujete.“ (1. Solunjanima 2:13)**